

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 16. An accepta ob opus malum restitui debent?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

detineas sciens hanc detentionem causam esse
damni Domini, ad quod vitandum famulus
ex iuslitiâ tenetur: nam cooperatis injustitiae
alterius, & verè es causa moralis talis damni.

Q. 16. An accepta ob opus malum restitui debent?

Resp. I. Sic accepta ante opus malum patra-
tum restitui debent. *Ita omnes.* Quia ista non
dantur nisi ea lege, ut accipiens se obliget ad
opus malum, ad quod impossibile est obligari,
unde datio est nulla, & sic rei dominium non
fuit translatum, ex c. ult. de *pactis*.

Resp. II. Crimine patrato pretium retineri
potest, nisi per legem aliquam acquisitio sit
irrita, vel accipiens fiat inhabilis ad acquiren-
dum illius dominium. *Ita S. Anton. Covar.*
Caiet. Less. De Lugo, &c. & alii multi. Quia
1. accipiens non est inhabilis ad illud acqui-
rendum, & pretium datum est omnino volun-
tariè, non quidem ut pretium peccati, quod est
tantum conditio, sine quâ nondaretur, sed ut
solutio promissi positâ conditione. 2. Mulier
potest retinere id quod acquisivit per mere-
tricium. *ex L. 4. ff. de condit. ob turp. caus.* &
ex S. Thom. q. 62. a. 5. ad 2. & in 4. dist. 15.
q. 2. a. 4. q. 2. si lex prohibuit adum, ex quo quis
lucratur, sed non lucrum supposito actu; tunc
quamvis acquirendo tali actu contra legem fece-
rit; tamen tenendo contra legem non facit, &
ideo hæc retineri possunt.

Ad leges in contrarium obiici solitas, dico

I 3

eas

reas non reddere irritam acquisitionem rei ob turpem causam datæ, nec facere accipientem inhabilem ad acquirendum illius dominium; sed solum decernere, ut ante opus patratum habeantur pacta illa invalida, & ut ne patrato opere inde oriatur obligatio civilis, ob quam scilicet posset in iudicio repeti promissum: quod probatur, ex l. 2. Cod. de condic. ob turp. cauf. ubi res ob turpem causam accepta ei, qui accepit, relinquitur, & ex l. 8. ff. eod. tit. ubi dicitur solutum ob turpem causam non posse repeti. Dixi, nisi per legem, &c. Quia quando lege aliquâ positivâ accipiens redditur inhabilis ad acquirendum Dominium, vel annullatur actus, ex quo pendet acquisitio, tunc res acceptare restituï debet: nam per talem legem translatio dominii impeditur, etiam in conscientia, cum bona, & actus subditorum sublieciantur voluntati iustæ Legislatoris in ordine ad bonum commune, quod semper per legem justam intenditur; quod si is, qui dedit, fiat per legem incapax datum retinendi, si restituatur, tunc restitutio fieri debet pauperibus, vel aliis piis operibus: secùs, fieri debet danti, quia cum translatio dominii rei datæ nulla sit, res remanet prioris Domini, qui illius dominio se non abdicavit, nisi ut in recipientem transferret: equidem si eam rem ob opus malum dederit, dignus est, ut eâ privetur, se hæc poena infligi debet à judice, non à pri. ato.

Resp.

Resp. III. Quoad proxim in pœnitentiam imponenda est a confessario obligatio dandi pauperibus, vel piis causis accepta pro quovis opere malo patrato, si accipiens non indigeat: tum quia peccatum est tali pœnâ dignum: tum ne lucrum ex peccato reportet, & sic ad peccatum affectum retineat, & ad illud iterandum alliciatur.

Q. 17. An accepta ob opus bonum jam debitum restitui debent?

Resp. I. Accepta pro actione vel omissione debitâ ex justitiâ restitui debent danti. *Est communis:* quia 1. Quæ accipiuntur pro actione vel omissione debitâ ex justitiâ, accipiuntur per injustitiam, nempe contra ius quod habet proximus, ut id sit, vel omittatur sine sumptu suo: at accepta per injustitiam restitui debent. 2. Tunc nullus est titulus, seu ius accipendi & refinandi; neque enim oritur ex contractu oneroso, cum ejus natura sit, ut utrumque obligationem pariat: nulla autem noxa obligatio imponitur ei, qui jam ex justitia obligatus est. Non item ex pacto gratuito, quia danti non est animus liberaliter donandi, sed dat coactè ex metu injuriæ, ne iure suo defraudetur. Responsio vera est, etiam si pretium tibi detur ab alio tertio, cui nihil debebas. *Est communis.* nam ille verè dat pro re, quam gratis dare debes, & ad quam ius habet is, cuius causam gerit, & pro quo petit: ac proinde ei